din.; ob priliki blagoslavljanja prenovljene kapele v Dragotincih (Sv. Jurij ob Ščavnici) veseli gostje nabrali 70 din.; J. Traun, Ptujska gora, 50 din.; kanonik dr. Maks Vraber 50 din.; Rojnik Štefan, višji računski svetnik v p., Rogatec, 50 din.; upravništvo »Glasnika« (za kruh sv. Antona) 37 din.; Brumen Valentin, Sv. Jurij ob južni žel. 25 din.; Jančič Franc, Maribor, 10 din.; B. L., Maribor, 10 din. Vsem darovalcem prisrčna zahvala! V mesecu oktobru je stala Dijaška večerja 8836 dinarjev; ako blagajni ne priskočijo dobrotniki izdatno v pomoč, bode ista v kratkem času onemogla. — Blagajničar.

Koliko stara hoče biti žena, odloči ona sama s tem, da svoj obraz neguje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjovo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lase! Enako moški, ki nočejo biti plešasti! Za poskus dva lončka za 36 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 46 din. po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER V STUBICI DONJI, Elsatrg 341, Hrvatska.

Človek, ne jezi se! s slabo uro, kajti za mal denar dobiš pri slavnoznani trdki ur H. SUTTNER v LJUBLJANI št. 992 prvovrstno, zanesljivo in dobro uro s čvrstim in preciznim ustrojem. Istotako lepo in moderno zlatnino in srebrnino po umerjenih cenah. Z urami znamke »IKO« je firma Suttner dosegla svetovni glas! Zahtevajte cenik!

Zoprava. Zastavnostna licitacija konc. zastavljalnice v Mariboru se vrši dne 12. novembra t. l. in ne dne 12. decembra, kakor je bilo to v oglasu z dne 30. oktobra pomotoma javljeno.

Za kmetovalce. Ne čakajte, da Vam bodo Vaši prašički oboleli. Da Vam ne bodo nikoli oboleli, je potrebno čistiti hlev in polagati najmanje vsaki teden po en mali zavitek »Mastelina«, katerega dobite pri Vaših trgovcih. Prašiči bodo jedli tudi najslabšo hrano in se hitro odebelili. Na to Vas opozarja današnji inserat.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU NOVEMBRU.

V splošnem in pri živini. V novembru se začenja pri nas navadno mrzlo vreme. Zategadelj se zavarujemo pred mrazom v naših stanovanjih z zimskimi okni. Popravimo tudi hleve in zadelamo razne odprtine, koder bi mogel prihajati mraz do živine. Dovažajmo drva in steljo, da se bomo greli ob zakurjeni peči in da bo živina ležala v suhih ležiščih. Pomnimo, da mraz in mokrota živalim škodujeta prav tako, kakor človeku. V mrzlih hlevih je potrebno živali boljše krmiti, nego v toplih in sicer zategadelj, ker živali porabijo mnogo krme za vzdrževanje telesne toplote. Svinje pitajmo s krmili, ki vsebujejo obilo tolščob, da dobimo več masti in slanine. Ne pozabimo na kokoši, osobito, ako je zapadel sneg. Če hočemo, da bodo kokoši tudi po zimi nesle, jim je polagati razen navadnega zrnja nekoliko solnčnic, zdrobljenega in v testo predelanega laškega kostanja in želoda. Vrhu tega je kokošim ponuditi dvakrat dnevno tople pitne vode ter jih vobče držati na toplem. — Ostra zima zgodaj v novembru prinaša čestokrat južno vreme o Božiču in Novem letu. Odtod izvira prislovica, ki se glasi:

Če gos Martina po ledu plazi,
k Božiču rada po blatu gazi.

V vinogradu. Gnojimo v vinogradu s hlevskim gnojem, kompostom, gnojnico ali umetnimi gnojili. Najboljši gnoj je dobro ohranjen (konzerviran), to je od deževnice neizpran in tudi neizsušen hlevski gnoj, ki zemljo ob enem rahlja in izboljšuje fizikalno, dočim jo umetna gnojila samo kemično izboljšujejo. S hlevskim gnojem spravimo v zemljo potrebne množine sprstenine (humusa), ki je za razvoj različnih nizkih bitij (mikroorganizmov) v zemlji neobhodno potrebna. Brez mikroorganizmov bi bila naša zemlja pusta in nerodovitna, kajti eno se sklada z drugim in višja bitja ne morejo obstojati brez najnižjih (s samo eno celico). Z gnojenjem nadomeščamo hranilne snovi, ki smo jih odvzeli zemlji s trgatvijo in rezjo (ako rožja nismo v vinograd nazaj spravili). Od hranilnih snovi porabi vinska trta največ kalija, dušika in fosforove kisline, katere tri snovi je potemtakem treba zemlji vračati v izdatni meri. Hlevski gnoj vsebuje povprečno 0.50 odstotkov dušika, 0.63 odstotkov kalija in 0.26 odstotkov fosforove kisline. Zemlja potrebuje v enem letu približno 80 kg dušika, 30 kg fosforove kisline in 100 kg kalija na 1 ha. Na oral je potemtakem potrebno pri triletnem gnojenju najmanj 300 met. stotov, to je 50 do 60 vozov hlevskega gnoja. Gnoj podkopavamo o priliki jesenske kopi v jarke med posameznimi črtami, toda ne pregloboko. Pregloboko v zemljo spravljen gnoj bi le počasi strohnel ter v globočini zemlje ne prišel do svojega popolnega učinka. Dobro je gnoj enakomerno raztrositi ter ga pri kopi strgati v napravljene jamice ali jarke. Dež in sneg nakvasita z zemljo pomešan gnoj in zemlja ga takorekoč posrka v se. Osipajmo eno- in dveletno trsje, v nižavi pa tudi starejše trte, da ne pozebejo po zimi. Kjer obdelujejo vinogradno zemljo s vprežno živino, tam se v jeseni pri oranju trsje zagrne, na spomlad pa zopet odgrne.

V sadonosniku. Po spravljanju sadja v jeseni bi res marsikdo mislil, da je konec letnih opravil v sadonosniku, čeprav vsak umen sadjar najde tudi v poznem jesenskem času na svojem drevju dovolj posla. Odpadlo listje pograbimo ter porabimo za steljo. Če pa hočemo uspešno zatirati sadne škodljivce in bolezni, storimo najbolje, ako odpadlo listje sežgemo. Misliti je treba tudi na gnojenje sadnega drevja, kar je eno najvažnejših opravil naprednega sadjarja v pozni jeseni. Mlado, do osem let staro drevje gnojimo tako, da potrosimo drevesne kolobarje s hlevskim gnojem ali kompostom, ali jih polijemo s straniščnikom. Starejše sadno drevje gnojimo na ta način, da izkopamo ob koncu vej ali pod drevesnim kapom 30 cm širok in 30 cm globok jarek, v katerega nasujemo gnoja ter ga pokrijemo z zemljo. Debele korenine okoli debla ne sprejemajo hranilnih snovi, temveč le najfinejše, resam podobne koreninice, ki se nahajajo v zemlji približno tako daleč od debla, kakor najdrobnejše vejice nad zemljo. Žali bog pa najdemo tuintam še kakega bahavega »naprednega ekonoma«, ki navedenih osnovnih pojmov o gnojenju sadnega drevja pogreša. Z gnojnico gnojimo najizdatnejše, ako jo nalivamo v 15 do 20 cm globoke luknje, katere napravimo s kolom ali motiko pod zunanjim robom drevesne krone. Prav dobro je tudi polivati ž njo trato ali rušo pod drevjem. Četudi gnojnica ne doseže vselej drevesnih korenin, se nimamo bati izgube. Posrkale jo bodo travne koreninice in nam bodo za to delo hvaležne. Za gnojenje z umetnimi gnojili veljajo ista načela, kakor za gnojenje travnikov. Če imamo sadna drevesa na razpolago, presajajmo sadno drevje, dokler je vreme ugodno. Mlado sadno drevje, katerega smo posadili v zadnjih treh letih, zavarujemo pred zajci s koljem, ki ga obdamo okoli debel, ali pa drevje pomažemo z mažo, ki jo napravimo iz kravjaka, krvi in ilovice. Kjer zajec ovoha kri, se ne bo lotil drevesne skorje. Drevesni kolobar prekopamo z lopato ali motiko. S tem omogočimo pristop zraka do korenin ter hitrejše razkrojevanje hranilnih snovi v zemlji. V drevesnici pripravljajmo sejalne prostore za prihodnje leto. Zatirajmo sadne škodljivce, kakor krvavo uš in velikega ter malega zimskega pedica. V sadnih shrambah razbirajmo jesensko in zimsko sadje vsaj enkrat na teden, da preprečimo škodo po gnilobi. Kdor hoče, da sadje ne bo gnilo, naj ga drži na hladnem in zračnem prostoru ter naj dotični prostor večkrat žvepla z navadnim žveplom.

Na polju. Spravljajmo repo, korenje in druge pridelke, ako tega nismo storili že v prejšnjem mesecu. Izvažajmo gnoj in gnojnico na njive, ko ni drugega nujnega opravila. Orjimo globoko jesensko brazdo, da izboljšamo obdelovalno plast zemlje. Če imamo v bližini na razpolago lapor, moremo gnojiti v jeseni z laporjem, ki deluje na isti način kot apno. Saj je tudi apno glavna njegova sestavina. Poleg apna nahajamo še v laporju glino in nekoliko peska. Imamo glinasti ali ilovnati lapor, apneni ali peščeni lapor in razne vmesne varijacije laporja. Če je zemlja lahka in peščena, potem ji lahko pomagamo z glinastim laporjem, če je pa težka in ilovnata, pa jo zboljšamo z apnenim laporjem. Da lapor hitreje sprsteni, ga raztrosimo že v jeseni, spomladi pa prevlačimo z brano, da se razdrobi in razsuje. Če hočemo z laporjem zemljo pognojiti, je treba, da ga navozimo vsaj za en palec na debelo po njivi. obenem pa moramo njivo pognojiti s hlevskim gnojem, sicer nam zemlja opeša, ali kakor tudi pravijo, zemlja se izrodi prav tako, kakor če bi gnojili z apnom. Vendar je gnojenje z laporjem izdatnejše, nego gnojenje z apnom, pri katerem se zemlja prehitro izsesa in izčrpa, ako nismo gnojili ob enem s hlevskim gnojem. Gnojenje z laporjem se zategadelj pozna veliko let. Koliko izda takšno gnojenje, se ravna po lastnostih laporja in po lastnostih zemlje, kakor tudi po tem, koliko laporja smo navozili. Za 1 ha je potrebno približno 200 do 300 meterskih stotov laporja, če vsebuje isti 50 odstotkov apna, sicer pa ga je potrebno še več. Svetlosivi lapor vsebuje več apna, nego temnosivi lapor, v katerem je zopet več kalija, kakor v prvem.

Na vrtu. Pred nastopom sneženega vremena spravimo zelenjavo v prezimovalne prostore. V ta namen izkopamo 20 cm globoke in približno 2 m široke jame, v katere vložimo zelenjavo. Jame pokrijemo z deskami in damo na vrh plast listja. V lepem vremenu pustimo jamo odkrito, v slabem pa jo zakrijemo. Na dveh straneh jame pustimo luknje, da more zrak dohajati v jamo. Rastline, ki začnejo gniti, odstranjujmo od časa do časa. V takšnih jamah pohranjujemo z uspehom solato, špinačo in zimski por, zimski ohrovt, motovilec in rožni kapus pa puščamo najbolje na prostem. V kleti prezimujemo tako, da nasipljemo peska, v katerega vsadimo rastline. Pesek mora biti zmerno vlažen in ga je treba zato večkrat poškropiti. Rastlinam se pustijo korenine, da ne ovenejo. Kletni prostor izrabimo najbolje na ta način, ako sadimo rastline na piramidalne kupe v zemljo, druga vrh druge. Prekopajmo prazne grede z lopato ter nanosimo na nje gnoja. V rastlinjakih pazimo na primerno kurjavo.

V kleti. Vinski mošti v novembru pokipevajo. To zavisi od kletne topline in kakovosti dotičnega mošta. Kdor je bral letos v zadnjih dneh oktobra, je napreša mošt z 20 do 23 odstotki sladkorja, kar odgovarja 12 do 13 odstotkom alkohola, ko mošt popolnoma pokipi. Po končanem burnem vrenju je mošt v sodu večkrat premešati s kolom ali za to nalašč pripravljeno kositreno lato. S tem zmanjšamo množino vinske kisline in dosežemo popolnejše pokipenje in hitrejše čiščenje mladega vina. Mešanje naj se vrši vsaki drugi ali tretji dan. Ko je vrenje ponehalo, nepozabimo sodov pravočasno zaliti. Z zalivanjem obenem očistimo pilko vsakršne nesnage ter sode v prvem času samo na rahlo zadelamo. Pilk ne omotavajmo s cunjicami ali krpami. Cunjice v sodu so isto, kakor stenj v svetilki ter nudijo raznim škodljivim glivicam najlepšo priliko za svoj razvoj. S prvim pretakanjem počakajmo vsekakor do meseca decembra.

V čebelnjaku. Letos so čebele v mesecu oktobru prav lahko opravile svoja predzimna dela, čeprav letine ne moremo prištevati k dobrim medenim letinam. Nanosile so obilo praška in lepila, s katerim so zamašile vse razpokline v svojih pouličnih stanovanjih. Sedaj izletavajo samo, da se iztrebijo. Čebele po zimi ne spe, marveč samo dremajo. Nahajajo se v klopčiču, da lažje kljubujejo zimi. Čim je zapadel sneg, je treba zapreti vse odprtine, ki vodijo v čebelnjak. Solnčni žarki ne smejo padati v notranjost čebelnjaka, ker bi čebele vznemirjali. Vznemirjene čebele pojedo več medu, se razlazijo po panju, ozebejo in nato poginejo. Sploh je treba v bližini čebelnjaka držati največji mir. Na izletišče je treba postaviti rešetke, da ne morejo v panje miši, ki utegnejo povzročiti na satovju ogromno škodo.

Ljudje v novembru steljo grabijo,
dekliči po svinjakih se vrte;
jesensko brazdo kmetje prašijo,
sekire po gozdovih se glase.
Gnoj se vozi v prazne vinograde,
delajo drevesni kolobarji,
travnikom polagajo drenaže,
novi projektirajo nasadi.

Vekoslav Štampar.

Hmelj. XXX. poročilo Hmeljarskega društva v Žalcu. Žatec, ČSR, 31. X. 1924. Minuli teden je bilo na hmeljskem trgu pri mirnem prometu slabejše povpraševanje in večje ponujanje; vsled tega sotudi cene padale. Prodano je bilo dnevno 50 do 100 bal skoro izključljivo za domačo (tuzemsko) potrebo. Inozemskih kupcev ni bilo. Prodajalo se je največ srednje in dobro srednje blago po 2500 do 2600 čK za 50 kg. Prima notira le nominalno do 2700 čK. Na kmetih se je kupovalo od 2500 čK navzgor. Pri slabem razpoloženju je konečno razpoloženje mirno, cene se nagibajo v prid kupcem, kateri so po izbiri kvalitete zelo strogi. — Savez hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 68 din., francoski frank 3.60 din., italijanska lira 3 din., čehoslovaška krona 2.05 din., 100 avstrijskih kron 9 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.55 centimov.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korošec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki.

Dopisi.

Sv. Barbara. Poročila se je v tukajšnji cerkvi Marijina družbenka Lenika Breznik v Žikarcah iz strogo krščanske hiše, kjer je »Gospodar« že desetletja stalni gost, s tkalcem Krampergerjem iz Selc. Bilo srečno!

Sv. Bolfenk pri Središču. Tukajšnjim slabostojnežem je odklenkalo za zmiraj. Zadnjo postojanko, ki so jo imeli še v rokah, to je podružnico Kmetijske družbe, so dne 19. m. m. izgubili za zmiraj. Novi odbor je sledeči: načelnik g. Robert Košar, podnačelnik vlč. g. župnik F. Planinc, tajnik g. Jožef Breznik, ostali odborniki: gg. Jože Munda, Filip Pokrivač, Vincenc Prapotnik, Peter Habjanič. Delegatom za občni zbor Kmetijske družbe sta soglasno izvoljena naša pristaša gg. Robert Košar in Jože Breznik. Dosedajni načelnik podružnice Ivan Tomažič mora v najkrajšem času izročiti vse imetje, vse knjige, sploh vse novoizvoljenemu načelniku g. Robertu Košarju.

Kozje Od 1. novembra t. l. zopet redno posluje tajništvo SLS v Kozjem. Somišljeniki se obveščajo, da se lahko v vseh važnih zadevah obračajo na tajništvo SLS v Kozjem.

Globoko pri Brežicah. Iz »Straže« smo mi Globočani zvedeli, kakega župana smo dobili v osebi g. Ureka. Naša občina je gotovo edina v celi državi, ki ima kot predstojnika moža, katerega so proglasili štiri zdravniki, da ni pri pameti in ni odgovoren za svoja dejanja. Urek je bil namreč radi nevarne grožnje obsojen na en mesec ječe, a bi mu ne bilo treba kašo pihati, so ga proglasili za norca. Za proglasitev g. Ureka za brezpametnega bi se moral pobrigati veliki župan, ker mož, ki ni odgovoren za svoja dejanja, pač ni za župana.

E 297 24 14

Dražbeni oklic.

Dne 22. novembra 1924, dopoldne ob 9. uri, bo na licu mesta v Spodnjem Porčiču dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Spodnji Porčič, vlož. štev. 37 ter 1 16tinka zemljišča vlož. štev. 108 kat. obč. Spodnji Porčič; cenilna vrednost: 128.130 din 50 p; vrednost pritiskline: 11.458 din.; najmanjši ponudek: 93.059 din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Sv. Lenartu v Slov. gor., dne 28. X. 1924. 1411

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti Vi potrebujete točno idočo uro z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z uro od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Tvrtka Suttner kot jugoslovenska podružnica lastne tovarne ur v Švici, jamči Vam za dobroto ustroja!

Vse nadkriljuje znamka »IKO«! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštnino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER
V LJUBLJANI št. 992, Slovenija.